

Ad-hoc udvalget om det gode årsmøde Notat til Landsbestyrelsen

Deltagere i Ad-hoc udvalget

Deltagere:

Severin Stollig Sivesgaard, Lundtoft
Hanna Simonsen, Hjørring – afbud 19/6

Stig Ryhl, Møn-Bogø

Erik Christensen, Hedensted

Leif Søborg Madsen, Pandrup

Louise Qaavigaq, Langeskov-Munkebo – afbud 19/6

Bente Helring, Solrød

Eva Dam Thrane, Odense – udtrådt af udvalget marts 2025

Henning Broman, Ballerup

Fra Landsbestyrelsen

Susanne Andersen

Jørgen Møller Larsen, formand for udvalget

Fra sekretariatet: Jacob Bøgesvang og Torben Færk

Ad hoc-udvalget har holdt to møder. 10/2 og 19/6 2025

Indledning

Ældre Sagen er en medlemsstyret organisation. Medlemmerne vælger bestyrelserne i Ældre Sagens 215 lokale afdelinger. Bestyrelserne har derefter ansvaret for at planlægge og gennemføre de lokale aktiviteter. Valg af bestyrelser sker på årsmøderne i marts, hvor der vælges bestyrelsesmedlemmer og den samlede bestyrelse står til ansvar overfor medlemmerne i forhold til de gennemførte aktiviteter, næste års planer og lokalafdelingens økonomi.

Lokalafdelingernes årsmøder er derfor en nøgleaktivitet i Ældre Sagens medlemsdemokrati.

Årsmøderne skal tilrettelægges på en måde, så medlemmerne har lyst til at deltage, at medlemmerne føler de bliver velinformeret om lokalafdelingens aktiviteter og økonomi, at der er tid og plads til debat og spørgsmål fra medlemmerne til bestyrelsen, og at valgene til bestyrelsen gennemføres på en transparent og troværdig måde.

Landsbestyrelsen nedsætter et ad-hoc udvalg vedrørende det gode årsmøde med det formål, at der sættes fokus på vigtigheden af årsmøderne for medlemsdemokratiet i Ældre Sagen, og hvorledes det gode årsmøde afvikles.

Arbejdsopgaver

Ad-hoc udvalgets opgave er at komme med anbefalinger til, hvordan det gode årsmøde afvikles, og hvordan deltagelse og involvering af medlemmerne i årsmøderne kan styrkes.

Spørgsmål som ad-hoc udvalget bedes drøfte er:

1. Hvad kan lokalafdelingerne gøre for at tiltrække medlemmerne til årsmøderne?

Udvalgets betragtninger:

Den formelle indkaldelse i henhold til vedtægtens § 9.8 foregår ved at alle medlemmer i november/december modtager medlemsbladet og med det en indkaldelse til årsmødet med angivelse af tid, sted og dagsorden for de lokale årsmøder. Denne indkaldelse er formel i orden. Udvalget finder dog indkaldelsen meget lidt informativ, den er meget "formel" og opfylder ikke behovet for at få fortalt medlemmerne, at der nu er årsmøde i lokalafdelingen. Indkaldelsen kan ikke stå alene.

Ad hoc-udvalget anbefaler:

- at den formelle indkaldelse sammen med medlemsbladet i nov-dec fortsætter
- at skrive om årsmødet i lokalafdelingens eget blad,
- at omtale årsmødet i lokalafdelingens nyhedsbreve,
- at omtale på lokalafdelingens sociale medier f.eks. facebook eller hvor lokalafdelingen ellers er aktiv.
- at bruge lokalafdelingens hjemmeside, hvor der også kan henvises til info om den siddende lokalbestyrelse m.v.
- Gennem indrykning af annoncer i lokalaviser (mod betaling) og så med efterfølgende omtale.
- Fysiske opslag i egne lokaler
- at sende mail til aktivitetsledere og andre frivillige ledere, som kan bringe det videre til deltagere i lokalafdelingens aktiviteter.
- I det hele taget anbefales en velplanlagt indsats for at informere medlemmerne om årsmødet og hvad der sker på årsmødet.

2. Hvilke overvejelser bør en bestyrelse gøre sig inden årsmødet om praktiske forhold såsom tid, sted og forplejning?

Udvalgets betragtninger:

Vellykkede årsmøder med involverede medlemmer kræver gode fysiske rammer, det skal være en god oplevelse at komme til et årsmøde i Ældre Sagen. Medlemmerne skal modtages godt, sidde godt, høre og se godt, gerne forplejes indenfor rimelighedens grænser. Tidspunktet for årsmødet bestemmes til det tidspunkt, som lokalafdelingen vurderer at flest mulige har mulighed for at deltage. Weekenderne kan også overvejes. Inviterede gæster kan deltage og bidrage med kortere indlæg af faglig eller underholdende karakter.

Ad hoc-udvalget anbefaler:

Traktement/spisning:

- Der gives et gratis let traktement i form af fx kaffe, lidt kage og vand i forbindelse med årsmødet.
- Lokalafdelingerne må selv vurdere og beslutte om der i forbindelse med årsmødet inviteres på spisning. Det vil i så fald være godt med tilmelding. Udvalget anbefaler at omkostningerne for lokalafdelingen til spisningen er indenfor rimelighedens grænser i forhold til lokalafdelingens samlede økonomi. Udvalget vurderer, at spisning i kombination med afholdelsen af et årsmøde kan betragtes som et socialt arrangement.

Tidspunkt for mødets afholdelse:

- Det anbefales, at årsmødet tidsmæssigt planlægges sådan, at flest mulige medlemmer tilgodeses.

Eksterne oplæg i forbindelse med årsmødet:

- Udvalget vurderer, at eksterne talere, oplægsholder som f.eks. borgmester, politiske udvalgsformænd, landsformand fra Ældre Sagen mv. kan styrke interessen for at deltage i årsmødet.
- Eksterne talere vil dog ikke være en del af årsmødets formelle del, jf. vedtægternes dagsorden m.v.

Det gode værtskab:

- Udvalget finder, at Ældre Sagens vision om det gode værtskab også skal praktiseres ved årsmøderne, så alle deltagere får en god oplevelse.

Lokaler

- Vedr. lokaler og herunder også størrelse og indretning af de lokaler som anvendes til årsmøderne, så anbefales det, at lokalafdelingen vurderer hvorvidt det er realistisk at de planlagte lokaler kan danne den fysiske ramme om et godt årsmøde både størrelsesmæssigt og afviklingsmæssigt.
- Alle skal kunne se og høre, og lokalerne skal være velegnede til involvering af medlemmerne.
- En central geografisk placering i forhold til lokalafdelingens geografi anbefales.
- Lokalerne skal være i orden og ideelt være forsynet med mikrofoner, teleslynge, og mulighed for at vise præsentationer. Det er vigtigt, at teknikken fungerer ordentligt.
- Pladsforholdene skal være i orden, alle interesserede medlemmer skal kunne deltage. Lokalerne skal kunne give godt udsyn for deltagerne og mulighed for at der evt. kan foregå drøftelser i mindre grupper.
- Hvis lokalafdelingens økonomi giver mulighed herfor eller der ikke er frivillige, som kan påtage sig opgaven, kan det overvejes at betale sig fra de praktiske opgaver til årsmødet, så bestyrelsesmedlemmerne kan koncentrere sig om den indholdsmæssige forberedelse af årsmødet.

3. Hvilke metoder og værktøjer kan lokalafdelingerne bruge for at involvere medlemmerne i årsmødet, herunder sikrer en god debat på årsmøde?

Udvalgets betragtninger:

Lokalbestyrelsen og dirigent skal medvirke til at de deltagende medlemmer i årsmødet oplever en tryk stemning, som inviterer til deltagelse i debatterne. Dirigenten skal sikre en god og respektfuld tone på mødet.

Ad hoc-udvalget anbefaler:

- At årsmødet afvikles i en tone og stemning, som giver deltagerne lyst og mulighed for at involvere sig. Dirigenten og lokalbestyrelsen har ansvaret for at den rigtige tone og stemning er til stede.
- Der kan benyttes metoder til involvering, som mindre samtaler med sidemanden og gruppedrøftelser. Især pkt. 4 fremtidigt virke motiverer til dette.
- Især ved drøftelser af fremtidigt virke kan der indenfor årsmødets dagsorden evt. laves en mindre konkurrence med aflevering af forslag til aktiviteter og der kan evt. trækkes lod, blandt dem som afleverer et forslag, om en erkendtlighed, så mange motiveres til at indlevere forslag. De indleverede forslag indgår i lokalbestyrelsens fremtidige drøftelser. Der kan arrangeres summemøder ved bordene, evt. forslag samles sammen og bestyrelsen drøfter det efterfølgende og indarbejdes evt. i bestyrelsens idekatalog.

4. Hvordan formidler bestyrelsen i lokalafdelingen på bedst mulig måde, hvad der er sket i løbet af året og næste års planer?

Udvalgets betragtninger:

Det anbefales, at lokalbestyrelsens beretning omfatter hele vores forening, dvs. lokalafdelingen, koordinationsudvalget, distriktets og landsforeningens virksomhed.

Landsforeningens virksomhed bør ikke dominere beretningen, da landsforeningen har bl.a. nyhedsbreve og medlemsblad til rådighed og dermed løbende udsender information om sin virksomhed.

Selve beretningen er en redegørelse som omhandler perioden siden sidste årsmøde., jf. pkt. 3 i dagsordenen for årsmødet.

Udvalget anbefaler, at der fokuseres meget på punktet om fremtidigt virke (dagsordenens pkt. 4), da det må antages at have større interesse blandt deltagerne. Den fremtidige lokalbestyrelse kan benytte drøftelserne og forslagene under fremtidigt virke som input til deres videre prioritering af årets initiativer.

En grundig drøftelse i lokalbestyrelsen af beretning og fremtidigt virke inden årsmødet anbefales. Det anbefales, at der i lokalbestyrelsen arbejdes efter en plan, som sikrer drøftelser af form, indhold og formidling af beretningen. Det kan overvejes om dele af beretningen kan fremlægges af bestyrelsens udpegede kontaktpersoner.

Ad hoc-udvalget anbefaler:

- At der på årsmødet præsenteres en fyldestgørende beretning som omfatter alle dele af vores forening. Lokalafdelingens, koordinationsudvalgets, distriktets og landsforeningens virke omtales, med mest fokus på lokalafdelingens virke
- At det materiale som sekretariatet hvert år udsender så hurtigt som muligt efter årsskiftet med forslag til emner/områder, anvendes i forbindelse med beretningen.

- At dagsorden for årsmødet og beretning kan læses på lokalafdelingens hjemmeside i mindst en uge før årsmødet
- At lokalafdelingerne fokuserer meget på pkt. 4 med fremtidigt virke, her kan der præsenteres visioner og konkrete ideer og forslag, medlemmerne kan involveres, og den fremtidige lokalbestyrelse kan benytte debatten under dette punkt som inspiration til den kommende planlægning i lokalafdelingen.

5. Hvordan præsenterer bestyrelsen sit årsregnskab på en måde, så de medlemmer, der deltager i årsmødet, får bedst muligt indblik i lokalafdelingens økonomi og økonomiske dispositioner?

Udvalget anbefaler, at der bruges få og udvalgte tal med fokus på de bagudrettede hovedresultater. Fremadrettet finder udvalget det meget vigtigt at der udarbejdes og fremlægges et budget, hvor hovedposterne fremlægges på årsmødet.

Ad hoc-udvalget anbefaler:

- At der på årsmødet fremlægges udvalgte nøgletal fra regnskabet og et overordnet budget for det kommende regnskabsår. Det anbefales at fremlægge regnskab og budget sådan, at der opleves sammenhæng mellem beretningen og regnskabet, og efterfølgende fremlægges fremtidigt virke sådan at der opleves sammenhæng mellem fremtidigt virke og budgettet.
- At lokalafdelingens regnskab er at finde på lokalafdelingens hjemmeside inden årsmødet.
- At der evt. uddeles fysiske kopier af udvalgte regnskabstal på selve årsmødet.

6. Hvordan gennemføres valg til bestyrelsen, så valgene er troværdige og transparente i medlemmernes øjne? I denne forbindelse bedes udvalget også drøfte dirigentens rolle og rekruttering til bestyrelsen.

Udvalget pointerer, at bestemmelserne i Ældre Sagens vedtægter skal følges. Hvis der er ønske om andre regler, må de drøftes og evt. besluttet af delegeretforsamlingen. Lokalafdelingerne kan ikke ensidigt fravige reglerne.

Udvalgets betragtninger:

Dirigenten bør henvise til reglerne i forbindelse med valghandlingen.

Ældre Sagens stemmesedler skal anvendes, når der er valg. Ligeledes bør det forlods være aftalt, hvem der skal være stemmetællere etc.

Er der ikke kampvalg, kan årsmødet godkende den nye bestyrelse ved applaus.

Alle kandidater til bestyrelses- og suppleantpladser bør have lige mulighed for at præsentere sig. Medlemmerne skal have indtryk af alle kandidater. Det kan fx gøres ved en kort præsentationsrunde etc.

Det er muligt at opstille som bestyrelses- eller suppleantkandidat på selve årsmødet. Dirigenten skal derfor altid spørge forsamlingen, om der er andre kandidater end de, som fremlægges fra bestyrelsens side.

Tiltrækning af bestyrelseskandidater:

Udvalget anbefaler, at lokalbestyrelsen i god tid inden årsmødet skaber sig klarhed over, hvem der fra lokalbestyrelsen er på valg, hvem der genopstiller, og hvem der ønsker at udtræde.

Lokalbestyrelsen bør ligeledes drøfte, om antallet af bestyrelsesmedlemmer (min. 5 – og altid ulige) er det rette i forhold til lokalafdelingens aktivitetsniveau, eller om der evt. skal ske ændringer.

Er der behov for nye medlemmer til lokalbestyrelsen, anbefales det at drøfte, hvilke profiler/kompetencer, der måtte være behov for. Det kan være en styrke for lokalafdelingen, at flest mulige af afdelingens aktiviteter er ”repræsenteret” i lokalbestyrelsen, jf. at lokalbestyrelsen har det samlede ansvar for afdelingens drift. Det er udvalgets erfaring, at det er fornuftigt at tiltrække kandidater fra hele lokalafdelingens geografi.

Ligeledes anbefales det at lave en forventningsafstemning med potentielle nye bestyrelsesmedlemmer. Det gælder både i forhold til det evt. arbejdsområde, som den pågældende skal involveres i, men også i forhold til den måde, som bestyrelsen arbejder på. På den måde får alle et rigtig godt udgangspunkt.

Ad-hoc udvalget anbefaler:

- At årsmøderne afvikles med respekt for Ældre Sagens vedtægt, vejledninger og fortolkninger. Årsmøderne må afvikles sådan, at der er ens afvikling i henhold til vedtægten i alle 215 lokalafdelinger.
- At der året rundt arbejdes med at tiltrække kompetente kandidater til lokalbestyrelsen, f.eks. kan inspiration til tiltrækning af bestyrelsesmedlemmer findes på frivilligportalen, og udvalget finder det er meget vigtigt at der inden årsmødet sker en gensidig forventningsafstemning mellem lokalbestyrelsen og en potentiel kandidat.
- **Udvalget bedes drøfte og komme med anbefalinger til, hvordan der i Ældre Sagen kan udbredes viden om afvikling af gode årsmøder**

Udvalgets betragtninger:

Fornuftig ledelse af årsmødet med kvalificerede og myndige dirigenter er meget vigtig for afviklingen af årsmøder i Ældre Sagens lokalafdelinger. Afviklingen skal foregå efter bestemmelserne i Ældre Sagens vedtægt, og efter den vejledning, som er på frivilligportalen. En dirigent, som har været på kursus i Ældre Sagen og er medlem af korpset af frivillige dirigenter anbefales, da disse er meget godt bekendte med vedtægterne.

Dirigenten skal være ubesmittet, og have distance til lokalafdelingen. Dirigenten kan derfor ikke være en fra lokalafdelingens midte, lokalbestyrelsesmedlemmer kan under ingen omstændigheder være dirigent til eget årsmøde.

Et formøde inden årsmødet mellem repræsentanter fra lokalbestyrelsen og lokalbestyrelsens forslag til dirigent anbefales.

Det anbefales, at der skrives en drejebog, som dirigenterne kan anvende i forbindelse med forberedelse til og afvikling af årsmøder i Ældre Sagen.

Ad-hoc udvalget anbefaler:

- At årsmøderne ledes af kompetente dirigenter, som er fortrolige med Ældre Sagens vedtægt, og de deraf følgende bestemmelser og vejledninger.
- At der som et led i lokalbestyrelsens forberedelser til årsmødet afholdes møde med lokalbestyrelsen forslag til kandidat til dirigentrollen inden årsmødet.
- At der også fremover er et korps af frivillige dirigenter i Ældre Sagen, hvor lokalafdelingerne kan finde dygtige dirigenter, som kan lede årsmøderne efter gældende

regler og med den nødvendige pragmatisme i forhold til også at skabe en tryk og god stemning.

- At der fortsat afholdes kurser om det gode årsmøde.

Udvalget anbefaler desuden følgende:

- At der skrives en drejebogsmanual til brug for dirigenterne.
- At notatet "Gode råd om det gode årsmøde" gennemskrives og formidles i en læsevenlig form, herunder suppleres med "10 gode råd" som er lette at omsætte.
- At der produceres et hæfte, som samler de fleste af udvalgets anbefalinger og at hæftet sendes ud til lokalafdelingerne digitalt via frivillignyt, og bliver tilgængelig i fysisk form.
- At materialet fra ad hoc udvalgets arbejde (eller dele heraf) indgår i håndbog for bestyrelser og frivilligledere.